

PLAN DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

Aprobat prin Hotararea Consiliului Local Racşa, Jud. Satu Mare
nr...../.....

PREAMBUL

În conformitate cu prevederile art.9 alin.(1) lit. e) din Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, elaborarea planului de dezvoltare a serviciilor sociale cu respectarea principiilor calității în domeniul serviciilor sociale, prevăzute la art. 3 alin. (2) din lege, și în concordanță cu politica națională și sectorială în domeniul asistenței sociale, este una dintre condițiile care stau la baza acreditării ca furnizor de servicii sociale. Fiecare obiectiv/serviciu social prevăzut în planul de dezvoltare a serviciilor sociale, are propriul plan de dezvoltare, în corelare cu scopul și funcțiile serviciului social prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

ETAPELE PLANULUI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

DOCUMENTAREA:

1. Legea nr. 292/2011 Legea asistenței sociale, cu modificările ulterioare
2. Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare
3. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap cu modificările și completările ulterioare
4. Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr.116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările ulterioare;
6. Legea nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată;
7. Hotărârea Guvernului nr. 118/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
8. Hotărârea Guvernului României nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor - cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
9. Ordonanța Guvernului României nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
10. Ordinul MMJS nr. 27/2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de zi destinate copiilor
11. Hotărârea Guvernului nr. 969/2023 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023-2027;

12. Planul National de actiune pentru implementarea garantiei pentru copii (PNA)
13. HG 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022—2027
14. Ordinul ministrului sănătății nr. 2.931/2021 privind aprobarea Manualului centrelor comunitare integrate;
15. Ordinul comun al ministrului muncii și justiției sociale, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale nr. 393/630/4236/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, cu completările și modificările ulterioare;
16. Ordinul comun al ministrului muncii și justiției sociale, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale nr. 393/630/4236/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, cu completările și modificările ulterioare;
17. HG nr. 324/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea, funcționarea și finanțarea activității de asistență medicală comunitară;
18. Codul de bună practică al asistentului social, adoptat prin Hotărârea Congresului Național al Colegiului Național al Asistenților Sociali nr. 2/2019.
19. Coduri profesionale ale specialiștilor implicați în acordarea serviciilor sociale

Analiza contextului înființării serviciilor sociale -politicile și strategiile naționale în domeniu, politicile și strategiile locale în domeniu, caracteristicile comunității, nevoi identificate deja în comunitate,diagnoza sociala a comunitatii 2025, nevoi noi identificate, datele statistice la nivelul unităților administrativ-teritoriale.Avand in vedere obligația autorităților administrației publice locale de a identifica și implementa măsuri active pentru prevenirea separării copilului de familie, UAT Racșa semnat *Protocolul de Colaborare cu MMFTSS si partenerii (MEC, MS, ANPIS) in cadrul proiectului „Furnizare de servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate”Cod PIDS/586/PO4/339395* si care se va funcționa echipe comunitare integrate (ECI) pentru furnizarea integrată a serviciilor sociale, educaționale și medicale.

Caracteristicile comunității

1. Poziționare geografică și delimitări

Comuna Racșa, situată în partea estică a județului Satu Mare, aparține zonei etnografice Țara Oașului, o regiune recunoscută pentru specificul său cultural, social și economic. Așezarea geografică a comunei îi conferă un caracter predominant rural, fiind amplasată într-o zonă deluroasă de contact între depresiunile Oașului și ramificațiile vestice ale zonei montane Oaș-Gutâi. Această poziționare influențează în mod direct structura socio-economică a comunității, accesul populației la servicii și oportunitățile de dezvoltare locală.

Din punct de vedere administrativ-teritorial, comuna Racșa face parte din județul Satu Mare și este localizată la aproximativ 40–45 km de municipiul Satu Mare, reședința județului, respectiv la circa 20 km de orașul Negrești-Oaș, principalul centru urban din proximitate. Amplasarea sa în raport cu aceste centre urbane are relevanță pentru accesul locuitorilor la servicii publice specializate, inclusiv servicii medicale, educaționale și sociale.

Comuna se învecinează la nord cu unități administrativ-teritoriale din zona Orașu Nou, la est cu comuna Bixad, la sud cu comunele Certeze și localitățile învecinate din zona Oașului, iar la vest cu aria administrativă a orașului Negrești-Oaș. Aceste delimitări conturează poziția comunei în cadrul microregiunii și influențează relațiile de mobilitate, schimburile economice și cooperarea interinstituțională.

Relieful comunei este caracterizat prin dealuri, văi și suprafețe agricole fragmentate, cu altitudini variabile specifice zonei deluroase. Rețeaua hidrografică locală este alcătuită din pâraie și cursuri de apă de dimensiuni reduse, care contribuie la configurarea cadrului natural. Mediul natural oferă condiții favorabile pentru activități tradiționale precum agricultura, creșterea animalelor și valorificarea resurselor locale.

2. Demografie și structură populațională

Structura demografică a comunei Racșa reflectă specificul unei comunități rurale aflate într-un proces lent, dar constant, de transformare demografică, marcat de scăderea populației, îmbătrânirea accentuată și migrația forței de muncă. Aceste caracteristici influențează în mod direct nevoile sociale ale comunității și determină prioritățile de intervenție în domeniul serviciilor sociale.

Conform datelor disponibile la nivelul UAT Racșa, populația comunei a înregistrat o ușoară scădere în ultimii ani, de la 2.992 locuitori în anul 2020 la 2.940 locuitori în anul 2024. Deși diminuarea numerică nu este una accentuată, tendința descendentă indică existența unor dezechilibre demografice generate de sporul natural redus și de fenomenul migrației externe.

Analiza structurii populației pe grupe de vârstă evidențiază o pondere importantă a populației adulte și vârstnice, precum și o reducere treptată a segmentului tânăr. Categoria persoanelor vârstnice reprezintă una dintre cele mai semnificative componente ale structurii populaționale, fiind identificate 415 persoane vârstnice aflate în diverse grade de vulnerabilitate socială și medicală. Dintre acestea, un număr important se confruntă cu dificultăți în asigurarea nevoilor de bază, venituri insuficiente, probleme de sănătate sau limitări funcționale care le afectează autonomia personală.

Totodată, structura populațională relevă existența unui segment semnificativ de copii și tineri, însă în scădere comparativ cu grupele adulte. Populația școlară și preșcolară necesită intervenții continue pentru prevenirea excluziunii sociale, susținerea accesului la educație și reducerea riscului de abandon școlar. În cadrul comunității au fost identificați 101 copii aflați în situații de risc, dintre care 40 sunt expuși riscului de separare de familie, iar o parte provin din medii socio-economice vulnerabile.

Un element definitoriu pentru profilul demografic al comunei Racșa îl constituie fenomenul migrației externe. Un număr semnificativ de persoane active lucrează în străinătate, fie sezonier, fie pe termen lung. În anul 2024, 1.458 de persoane lucrau sezonier în afara țării, iar 320 persoane erau plecate pentru perioade mai mari de un an. Acest fenomen produce efecte importante asupra structurii familiale și sociale, generând vulnerabilități suplimentare pentru copiii rămași în grija unui singur părinte sau a altor membri ai familiei.

Din punct de vedere etnic, populația comunei este majoritar omogenă, fiind preponderent de etnie română. Această structură contribuie la conturarea specificului social și cultural local, dar nu elimină existența unor categorii vulnerabile expuse riscului de sărăcie, excluziune socială sau marginalizare.

Datele demografice evidențiază, de asemenea, un număr ridicat de persoane aflate în situații de vulnerabilitate socială. Au fost identificate 110 persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, 227 persoane cu dizabilități și un număr semnificativ de familii cu venituri reduse sau cu dificultăți de integrare socio-economică. Aceste aspecte accentuează presiunea asupra sistemului local de asistență

sociale și subliniază necesitatea dezvoltării unor servicii sociale integrate, accesibile și adaptate nevoilor reale ale comunității.

3. Infrastructură și servicii

Administrativ

- **Primăria Comuna Racșa** : Str. Principală, nr. 494, comuna Racșa , județul Satu Mare, E-mail: racsa@sm.e-adm.ro.com, tel; 0261 826851 fax 0261 826857

Infrastructura și serviciile disponibile la nivelul comunei Racșa reflectă specificul unei comunități rurale în care accesul la servicii sociale, medicale și educaționale specializate este limitat, iar populația depinde într-o măsură semnificativă de resursele disponibile în localitățile învecinate. Această situație influențează în mod direct calitatea vieții locuitorilor, în special a categoriilor vulnerabile.

În domeniul serviciilor sociale, comuna dispune de un Compartiment Asistentă Socială și Autoritate Tutelara funcțional, însă fără acreditare, fiind radiat din Registrul furnizorilor de Servicii Sociale ceea ce limitează capacitatea instituțională de dezvoltare și furnizare a unor servicii sociale diversificate. La nivel local nu există servicii sociale licențiate, nici publice, nici private, destinate copiilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități sau altor categorii vulnerabile. Lipsa acestor servicii obligă beneficiarii să acceseze sprijin în alte localități, aflate la distanțe cuprinse între 12 și 45 km.

Infrastructura socială comunitară este insuficient dezvoltată. La nivelul comunei există o clădire destinată activităților sociale, însă aceasta necesită renovare și modernizare pentru a putea răspunde standardelor necesare furnizării de servicii integrate. De asemenea, comuna nu dispune de locuințe sociale sau locuințe de necesitate, aspect care limitează capacitatea de intervenție în cazurile de vulnerabilitate locativă sau de urgență socială.

În ceea ce privește resursele umane din domeniul asistenței sociale, deficitul de personal specializat reprezintă o provocare majoră. La nivelul comunei nu există asistenți sociali angajați, activitatea din acest domeniu fiind asigurată de două persoane cu atribuții în asistență socială. Această situație reduce capacitatea de evaluare, monitorizare și intervenție în cazurile sociale complexe.

În domeniul educației, infrastructura locală asigură accesul la servicii educaționale de bază prin intermediul Școlii Gimnaziale Racșa, care include nivel preșcolar, primar și gimnazial. Clădirile

educaționale sunt modernizate și oferă condiții adecvate pentru procesul de învățare. Totodată, comuna beneficiază de bibliotecă școlară și locală, precum și de acces la servicii de consiliere școlară și logopedie. Cu toate acestea, lipsesc servicii complementare importante, precum programe de tip „Școala după școală”, servicii de educație timpurie, afterschool sau activități extrașcolare organizate, ceea ce reduce oportunitățile de sprijin educațional pentru copiii proveniți din medii vulnerabile.

În domeniul sănătății, infrastructura medicală locală este insuficientă pentru a răspunde nevoilor populației. Comuna nu beneficiază de medic de familie activ, de cabinet stomatologic sau de alte servicii medicale specializate. Deși există un spațiu destinat funcționării unui cabinet medical, acesta nu este utilizat în prezent. Cel mai apropiat medic de familie se află la aproximativ 5 km, iar accesul la servicii medicale specializate presupune deplasarea către localități aflate la distanțe mai mari. În comună funcționează două farmacii, însă acestea nu pot substitui nevoia de servicii medicale primare.

Analiza infrastructurii și a serviciilor existente evidențiază necesitatea dezvoltării unor servicii comunitare integrate, capabile să răspundă nevoilor reale ale populației. Principalele direcții de intervenție vizează consolidarea capacității instituționale a serviciului public de asistență socială, creșterea accesului la servicii medicale primare, dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru copii și familii vulnerabile, precum și modernizarea infrastructurii destinate furnizării de servicii sociale integrate. Investițiile în aceste domenii sunt esențiale pentru reducerea vulnerabilităților sociale și pentru creșterea gradului de incluziune socială în comunitate.

Conform nevoilor identificate este prioritar ca în anul 2026 sa se dezvolte Serviciul de asistenta comunitara 8899CZ-PN-V

2. Stabilirea principalelor elemente ale serviciului sau, după caz, ale serviciilor sociale pe care furnizorul de servicii sociale intenționează să le înființeze, respectiv:

– categoria de beneficiari și caracteristici specifice;

a. *Alte persoane/familii/grupuri în situații de dificultate* - orice persoană din comunitate aflată la un moment dat într-o situație de vulnerabilitate. Situația de dificultate este situația în care se află o persoană care, la un moment dat, pe parcursul ciclului de viață, din cauze socioeconomice, de sănătate și/sau care rezultă din mediul social de viață dezavantajat, și-a pierdut sau limitat propriile capacități de integrare socială; în situația de dificultate se pot afla familii, grupuri de persoane și comunități, ca urmare a afectării majorității membrilor lor. Grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc

de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială;

codul și categoria de serviciu social identificat în Nomenclatorul serviciilor sociale;

1. Servicii pentru alte persoane aflate în nevoie, sau pentru mai multe categorii de beneficiari

a. Servicii de asistență comunitară – cod CPV 8899CZ-PN-V

– un set-cheie de indicatori de performanță ai serviciului social: CONFORM STANDARDULUI MINIM DE CALITATE

3. Elaborarea procedurilor de lucru, prevăzute în standardele minime de calitate aplicabile

Ordinul MMJS nr. 29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și pentru serviciile acordate în comunitate, serviciile acordate în sistem integrat și cantinele sociale, anexele 1-9

- Anexa 7 - Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale acordate în comunitate și pentru serviciile sociale acordate în sistem integrat cu alte servicii de interes general destinate persoanelor adulte

În vederea obținerii licențierii serviciului social vor trebui elaborate toate Procedurile de lucru specifice conform standardelor minime enumerate mai sus, aferente fiecărui serviciu social.

4. Includerea în procedurile de lucru a indicatorilor de performanță: precum numărul de beneficiari deserviți lunar, gradul de acoperire a populației vulnerabile, procentul cazurilor cu plan de intervenție individualizat, rata de satisfacție a beneficiarilor, timpul mediu de răspuns la solicitări, procentul cazurilor soluționate în termenul stabilit, numărul de activități de prevenție desfășurate, gradul de implicare a comunității și al partenerilor instituționali, nivelul de calificare și formare continuă a personalului, precum și gradul de menținere în timp a rezultatelor obținute. Acești indicatori sunt esențiali pentru monitorizarea eficienței și a impactului intervenției sociale la nivel comunitar. În cazul

în care serviciile sunt înființate în cadrul unor proiecte cu finanțare nerambursabilă atunci se aplică și indicatori de performanță prevăzuți în proiect.

5. Estimarea costurilor necesare pentru implementarea proceselor și atingerea rezultatelor, cu respectarea standardelor minime de calitate: includ atât cheltuielile inițiale, cât și cele recurente, structurate pe principalele categorii:

- Reamenajare/ dotări spații de lucru
- Echipamente de birou pentru echipele comunitare integrate (mobiliu, tablete, laptop, imprimante etc.)
- Echipamente/kituri pentru activitățile specifice membrilor echipelor comunitare integrate
- Pachetele salariale
- Pachete de sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire și pachete de sprijin alimentar pentru copii vulnerabili
- Întreținere, reparații, utilități
- Cheltuieli administrative

În prezent, pentru serviciile de asistență comunitară nu sunt stabilite standarde oficiale de cost. *Potrivit proiectului „Furnizare de servicii integrate în comunitățile rurale –facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază” plafonul maxim de decontare este de 914,123.84.*

În estimarea costurilor se va ține cont Hotărârea Guvernului nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale, modificată și actualizată

La estimarea resurselor necesare, furnizorul de servicii sociale are în vedere cel puțin următoarele:

- a) obligațiile furnizorului prevăzute în legea privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale;
- b) standardele de calitate în vigoare, aplicabile serviciilor sociale planificate;
- c) standardele de cost în vigoare, aplicabile serviciilor sociale planificate;
- d) regulamentele-cadru de organizare și funcționare aplicabile serviciilor sociale planificate;
- e) alte acte normative care reglementează organizarea și funcționarea serviciilor sociale/obiectivului în care urmează să funcționeze serviciile sociale etc.

6. Identificarea și alocarea resurselor necesare pentru a pregăti punerea în funcțiune a serviciului social

Punerea în funcțiune a serviciului social -serviciul de asistență comunitară include: spațiu adecvat pentru desfășurarea activităților specifice serviciilor sociale conform necesităților serviciului și bugetului existent;

7. Solicitarea și obținerea autorizațiilor administrative prealabile desfășurării activității, prevăzute de legislația în vigoare

- a. Autorizația Sanitară de Funcționare**
- b. Autorizația de Securitate la Incendiu** (sau negație)
- c. Avizele și Autorizațiile pentru Siguranța Alimentară**, eliberate de ANSVSA, (sau negație)
- d. Acreditare și licențiere**

8. Acordarea serviciilor conform procedurilor aprobate prin decizia furnizorului de servicii sociale;

Serviciile sociale vor fi acordate în strictă conformitate cu procedurile aprobate prin decizia furnizorului, proceduri care includ în mod obligatoriu mecanisme de evaluare internă.

Pentru a atinge punctajul minim prevăzut de standardele minime de calitate, furnizorul are obligația de a elabora și aproba, un Manual de proceduri dedicat fiecărui tip de serviciu social. Acest manual trebuie:

- să conțină mecanisme obligatorii de evaluare internă;
- să fie parte integrantă din regulamentul de organizare și funcționare;
- să asigure cadrul necesar pentru obținerea și menținerea licenței de funcționare
- să respecte standardul minim de calitate.

Respectarea procedurilor asigură obținerea și menținerea licenței de funcționare.

9. Punerea în funcțiune a mecanismelor de evaluare internă pentru asigurarea permanentă a menținerii cel puțin a standardelor minime de calitate și, după caz, a indicatorilor de performanță stabiliți de furnizorul de servicii sociale

- se elaborează anual un raport de activitate;
- se utilizează un set de indicatori de evaluare aprobați, în baza cărora se efectuează auditul serviciului social cel puțin o dată la trei ani.

10. Îmbunătățirea permanentă a procedurilor de lucru: Menținerea și creșterea calității serviciilor sociale se realizează printr-un proces permanent de revizuire și optimizare a procedurilor. Actualizările periodice se bazează pe:

- feedback-ul direct al beneficiarilor;
- recomandările rezultate din inspecțiile sociale;
- concluziile rapoartelor de monitorizare independentă;
- evaluările interne și externe;
- rezultatele auditului intern și ale auditului extern specializat.

Aceste surse de informații fundamentează adoptarea unor măsuri concrete, menite să îmbunătățească performanța, eficiența și calitatea serviciilor oferite.

11. Actualizarea planului propriu de dezvoltare a serviciului social în funcție de feedbackul colectat prin mijloacele de evaluare centrate pe nevoile persoanei beneficiare.

-se realizează periodic, în funcție de rapoartele anuale de activitate, feedback-ul beneficiarilor în baza chestionarului de evaluare a gradului de satisfacție a beneficiarilor, sesizărilor și reclamațiilor.

II. CONȚINUTUL PLANULUI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

1. Scopul planului de dezvoltare a serviciilor de asistență comunitară în comuna Racsa

În conformitate cu misiunea **UAT Racsa– Compartimentul Asistență Socială si Autoritate Tutelara**, acest plan urmărește dezvoltarea durabilă a serviciilor de asistență socială, ca parte integrantă a strategiei locale de incluziune socială.

Planul se bazează pe cadrul legal în vigoare și pe misiunea Compartimentului Asistență Socială si Autoritate Tutelara din cadrul Primăriei comunei Racsa ca și serviciu public de asistență socială responsabil de aplicarea politicilor sociale locale, asigurarea accesului echitabil la servicii licențiate și gestionarea eficientă a resurselor disponibile. Activitatea Compartimentului este organizată conform Hotărârii Guvernului nr. 797/2017, asigurând astfel suportul pentru planificarea strategică, furnizarea și monitorizarea serviciilor sociale.

Scopul principal este de a crea un mediu sigur, incluziv și adaptat nevoilor specifice ale persoanelor vulnerabile din comunitate, oferindu-le acces la servicii sociale de calitate, orientate spre integrare și sprijin individualizat.

Încadrarea în prevederile strategiei naționale-Detalii privind comunitatea au fost menționate anterior.

2. Contextul care a condus la necesitatea elaborării acestui plan:

Elaborarea Planului de dezvoltare a serviciilor sociale pentru comuna Racșa a fost determinată de necesitatea identificării și abordării într-un mod strategic a problemelor sociale existente la nivelul comunității, precum și de nevoia dezvoltării unor servicii sociale adaptate realităților și vulnerabilităților locale. Analiza situației socio-demografice, economice și instituționale evidențiază o serie de provocări majore care afectează calitatea vieții locuitorilor și gradul de incluziune socială.

Un factor important care a condus la necesitatea elaborării acestui plan îl reprezintă schimbările demografice înregistrate la nivel local. Comuna Racșa se confruntă cu un proces de îmbătrânire graduală a populației, corelat cu scăderea ușoară a numărului total de locuitori și cu menținerea unui fenomen accentuat de migrație externă. Plecarea populației active la muncă în străinătate produce efecte directe asupra structurii familiale și sociale, generând situații de vulnerabilitate în rândul copiilor, persoanelor vârstnice și al familiilor rămase cu resurse limitate.

În același timp, diagnoza socială evidențiază existența unui număr semnificativ de persoane aflate în situații de risc sau vulnerabilitate socială. În comunitate au fost identificate persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, familii cu venituri reduse, copii aflați în risc de separare de familie, persoane vârstnice dependente și persoane cu dizabilități care necesită sprijin constant și servicii specializate. Aceste categorii necesită intervenții integrate și măsuri adaptate pentru prevenirea agravării situațiilor de vulnerabilitate.

Un alt element determinant îl constituie infrastructura redus dezvoltată a serviciilor sociale și accesul limitat la servicii specializate. Deși la nivelul comunei funcționează Compartimentul Asistența Socială și Autoritatea Tutelara, lipsa acreditării și absența serviciilor sociale licențiate, publice sau private, reduc semnificativ capacitatea de răspuns la nevoile comunității. Beneficiarii sunt nevoiți să acceseze servicii

în alte localități, ceea ce generează dificultăți suplimentare, în special pentru persoanele cu mobilitate redusă sau resurse financiare limitate.

De asemenea, accesul limitat la servicii medicale și educaționale complementare accentuează vulnerabilitățile existente. Lipsa unui medic de familie în comună, absența serviciilor de îngrijire la domiciliu, insuficiența programelor de sprijin pentru copii și familii vulnerabile, precum și lipsa unor servicii integrate de intervenție timpurie reprezintă factori care contribuie la menținerea sau chiar agravarea riscurilor sociale.

Necesitatea elaborării acestui plan derivă și din importanța consolidării capacității administrative și instituționale a autorității publice locale pentru a răspunde eficient nevoilor comunității. Dezvoltarea serviciilor sociale presupune nu doar extinderea infrastructurii și diversificarea serviciilor, ci și crearea unui cadru coerent de intervenție, bazat pe priorități clare, parteneriate interinstituționale și utilizarea eficientă a resurselor disponibile.

În acest context, Planul de dezvoltare a serviciilor sociale al comunei Racșa reprezintă un instrument strategic esențial pentru planificarea, organizarea și dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local. Acesta urmărește creșterea accesului populației vulnerabile la servicii de calitate, prevenirea excluziunii sociale și îmbunătățirea condițiilor de viață, contribuind astfel la dezvoltarea unei comunități mai incluzive, mai reziliente și mai bine pregătite să răspundă provocărilor sociale actuale și viitoare.

Planul de dezvoltare a serviciilor sociale se încadrează în Obiectivele strategiilor naționale astfel:

a. Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României (2030):

- a. **Obiectiv:** Promovarea dezvoltării economice echitabile și sustenabile.
- b. **Încadrare:** Planul vizează integrarea serviciilor sociale în strategiile locale de dezvoltare, ca instrument de combatere a excluziunii și sărăciei, susținând indirect economia locală prin sprijinirea populației vulnerabile și crearea de locuri de muncă în sectorul social.

b. Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2022-2027):

- a. **Obiectiv:** Reducerea numărului persoanelor aflate în risc de sărăcie.

- b. **Încadrare:** Prin dezvoltarea de servicii sociale destinate familiilor și persoanelor vulnerabile, planul contribuie la reducerea inegalităților sociale, facilitând accesul la sprijin și integrare socială.
- c. **Strategia națională privind egalitatea de șanse (2021-2027):**
 - a. **Obiectiv:** Promovarea egalității de șanse între sexe.
 - b. **Încadrare:** Se vor implementa acțiuni de conștientizare și sprijin adresate femeilor, în special celor din medii dezavantajate, promovând accesul egal la servicii, educație și oportunități economice.
- d. **Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată (2023-2030):**
 - a. **Obiectiv:** Îmbunătățirea îngrijirii persoanelor vârstnice.
 - b. **Încadrare:** Planul prevede crearea de servicii de îngrijire la domiciliu și de tip centre de zi, adresate persoanelor vârstnice cu diferite grade de dependență.
- e. **Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale (2022-2027):**
 - o **Obiectiv:** Creșterea eficienței serviciilor sociale la nivel județean.
 - o **Încadrare:** Planul susține dezvoltarea de servicii în parteneriat cu autoritățile județene, cu accent pe adaptarea la nevoile locale și evaluarea continuă a eficienței intervențiilor sociale.

3. Principii aplicabile planului de dezvoltare a serviciilor sociale

Principiile care guvernează activitatea de acordare servicii sociale, se referă în primul rând la următoarele principii prevăzute la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 197/2012, cu modificările și completările ulterioare:

- a) acordarea serviciilor sociale: asigurarea, fără niciun fel de discriminare, a unor servicii sociale eficiente, accesibile, comprehensive, sustenabile, centrate pe nevoile individuale ale beneficiarului;
- b) relația dintre furnizori și beneficiarii acestora: utilizarea de mijloace de informare și comunicare corecte, transparente și accesibile, asigurarea confidențialității și securității datelor și informațiilor personale, utilizarea mecanismelor de prevenție și combatere a riscului de abuz fizic, psihologic sau financiar asupra beneficiarului;

- c) participarea beneficiarilor: implicarea activă a beneficiarilor și a familiilor acestora în planificarea, acordarea și evaluarea serviciilor sociale;
- d) relația dintre furnizori și autoritățile administrației publice, partenerii sociali și alți reprezentanți ai societății civile de la nivelul comunității: coordonarea eficientă dintre sectorul public și privat, încurajarea parteneriatelor pentru asigurarea sustenabilității și continuității serviciilor sociale, promovarea dezvoltării serviciilor sociale de proximitate/comunitare și a integrării acestora cu serviciile de sănătate, educație și alte servicii de interes general;
- e) dezvoltarea resurselor umane implicate în acordarea serviciilor sociale și îmbunătățirea condițiilor de muncă: recrutarea de personal calificat și asigurarea formării continue a acestuia, implicarea voluntarilor, asigurarea condițiilor de lucru adecvate și a echipamentelor specifice activităților derulate, asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.

Alte principii aplicabile vizează:

- principiul respectării drepturilor omului;
- principiul egalității de șanse;
- principiul Principiul nediscriminării;
- principiul respectarea demnității persoanei;
- principiul asigurării autonomiei de voință a rezidenților;
- principiul respectării vieții intime și private a persoanei;
- principiul asigurării confidențialității;
- principiul asigurării dreptului de a alege;
- principiul abordării individualizate a beneficiarilor;
- principiul implicării active și depline a beneficiarilor de protecție specială;
- principiul cooperării și parteneriatului cu instituții guvernamentale și O.N.G-uri;
- principiul recunoașterii valorii fiecărei ființe umane și valorizării ei;
- principiul libertății de a alege spre practicare cultul religios corespunzător propriei convingeri;
- combaterea abuzului și exploatarei persoanei beneficiare conform Procedurii de identificare, semnalare și soluționare a cazurilor de abuz și neglijare respectiv Procedura privind sesizările și reclamațiile;
- dezvoltarea resurselor umane implicate în acordarea serviciilor sociale și îmbunătățirea condițiilor de muncă;

- recrutarea de personal calificat și asigurarea formării continue a acestuia, implicarea voluntarilor, asigurarea condițiilor de lucru adecvate și a echipamentelor specifice activităților derulate, asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.

Acestea sunt completate de **Principiile generale aplicabile administrației publice:**

- Principiul legalității: Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul acestora au obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare și a tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.
- Principiul egalității: Beneficiarii activității autorităților și instituțiilor administrației publice au dreptul de a fi tratați în mod egal, într-o manieră nediscriminatorie, corelativ cu obligația autorităților și instituțiilor administrației publice de a trata în mod egal pe toți beneficiarii, fără discriminare pe criteriile prevăzute de lege.
- Principiul transparenței: În procesul de elaborare a actelor normative, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a informa și de a supune consultării și dezbaterii publice proiectele de acte normative și de a permite accesul cetățenilor la procesul de luare a deciziilor administrative, precum și la datele și informațiile de interes public, în limitele legii.

Beneficiarii activităților administrației publice au dreptul de a obține informații de la autoritățile și instituțiile administrației publice, iar acestea au obligația corelativă a acestora de a pune la dispoziția beneficiarilor informații din oficiu sau la cerere, în limitele legii.

- Principiul proporționalității: Formele de activitate ale autorităților administrației publice trebuie să fie corespunzătoare satisfacerii unui interes public, precum și echilibrate din punctul de vedere al efectelor asupra persoanelor. Reglementările sau măsurile autorităților și instituțiilor administrației publice sunt inițiate, adoptate, emise, după caz, numai în urma evaluării nevoilor de interes public sau a problemelor, după caz, a riscurilor și a impactului soluțiilor propuse.
- Principiul satisfacerii interesului public: Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul din cadrul acestora au obligația de a urmări satisfacerea interesului public înaintea celui individual sau de grup. Interesul public național este prioritar față de interesul public local.
- Principiul imparțialității: Personalul din administrația publică are obligația de a-și exercita atribuțiile legale, fără subiectivism, indiferent de propriile convingeri sau interese.
- Principiul continuității: Activitatea administrației publice se exercită fără întreruperi, cu respectarea prevederilor legale.

- Principiul adaptabilității : Autoritățile și instituțiile administrației publice au obligația de a satisface nevoile societății.

4. Obiective ale planului de dezvoltare a serviciilor sociale, programe, măsuri și indicatori:

Obiectivele planului includ:

- Dezvoltarea serviciilor de asistență socială adresate persoanelor vulnerabile din comună;
- Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor: Asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, personalizate pentru a răspunde nevoilor copiilor aflați în situații de risc, a persoanelor vulnerabile
- Promovarea incluziunii sociale și egalității de șanse: Dezvoltarea unor servicii care să sprijine integrarea socială, educațională și profesională a beneficiarilor, reducând inegalitățile și discriminarea.
- Prevenirea și reducerea riscului de excluziune socială: Crearea de programe de intervenție timpurie și de prevenire pentru a sprijini grupurile vulnerabile să devină autonome și să participe activ în comunitate.
- Îmbunătățirea capacității instituționale: Creșterea eficienței și calității furnizării serviciilor sociale prin dezvoltarea infrastructurii, formarea personalului și implementarea unor mecanisme de evaluare și monitorizare.

a) Denumire/Categorie serviciu social (cod serviciu social din Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015, cu modificările și completările ulterioare)

In prezent este propus urmatorul tip de serviciu:

- *Serviciul de asistență comunitară – cod CPV 8899CZ-PN-V*

- a) informare și consiliere: cu privire la drepturile sociale, prevenirea și combaterea unor comportamente care pot conduce la creșterea riscului de excluziune socială (violența în familie, traficul de persoane, delincvență ș.a., precum și măsurile de sprijin în vederea facilitării integrării/reintegrării sociale și inserției/reinserției familiale a categoriilor de persoane defavorizate;
- b) consiliere psihologică, precum și, după caz, terapii de specialitate;

- c) educație extracurriculară: educație pentru sănătate, educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile, educație pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun, educație civică, educație pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă, educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor anti-sociale, etc., precum și instruire pentru utilizarea limbajului mimico-gestual, pentru utilizarea de diverse dispozitive destinate persoanelor cu handicap, lucrul cu câinii utilitari, ș.a.
- d) facilitare a accesului pe piața muncii: suport pentru obținerea unui loc de muncă și menținerea pe piața muncii, facilitarea accesului la servicii de formare și reconversie profesională, orientare vocațională.
- e) facilitare a accesului la o locuință: colaborare cu serviciile publice de asistență socială și autoritățile administrației publice locale, întocmirea și obținerea documentelor care evidențiază situația de dificultate a persoanei/familiei, identificare locuințe sociale și locuințe cu chirii accesibile, promovarea responsabilității sociale a dezvoltatorilor imobiliari, protecția drepturilor la o locuință, etc.;
- f) promovarea unui stil de viață sănătos și activ: facilitarea accesului la servicii medicale, organizarea acțiunilor și/sau promovarea participării la activități de educație fizică sau sportive, organizarea evenimentelor și/sau facilitarea accesului la activități culturale și artistice, excursii și drumeții, promovarea activităților de voluntariat, etc.;
- g) intervenție în stradă (efectuată de echipe mobile și/sau ambulanța socială): identificarea și evaluarea socio-medicală a persoanelor fără adăpost, transportul persoanelor fără adăpost la centre rezidențiale, precum și la unități sanitare cu paturi/ambulatorii de specialitate/cabinete medicale, acordarea unor măsuri de sprijin (distribuirea de pachete de hrană, băuturi nealcoolice calde, păaturi, haine, încălțăminte, acordarea de tratament medical de urgență, ș.a.);
- h) colectare, depozitare și distribuire de ajutoare materiale și alimentare;
- i) transportul și distribuirea hranei calde la domiciliul persoanelor eligibile pentru acordarea de masă la cantinele sociale și care nu se pot mobiliza singure;
- j) comunicare și monitorizare situații de risc: telefonul verde, monitorizare persoane vârstnice singure și bolnavi cronici cu venituri mici, etc.;
- k) acompaniere în scopul prevenirii și combaterii izolării sociale;
- l) procurarea actelor de identitate (certificate de naștere, cărți de identitate);
- m) alte activități de promovare a incluziunii sociale a persoanelor defavorizate: conștientizare și sensibilizare a publicului privind riscul de excluziune socială, respectarea drepturilor sociale și promovarea măsurilor de asistență socială, mediere socială, ș.a.;
- n) suport pentru realizarea unor activități instrumentale ale vieții zilnice (menaj, gestionare bunuri, efectuare cumpărături, plata facturilor), precum și mici reparații sau lucrări de amenajare a mediului ambiant.

Indicatori de performanță propuși:

- Numărul de beneficiari identificați și deserviți lunar;
- Procentul cazurilor cu plan de intervenție individualizat;

- Gradul de implicare a comunității în activități (număr voluntari, campanii desfășurate);
- Rata de satisfacție a beneficiarilor (prin sondaje);
- Numărul ajutoarelor materiale și alimentare distribuite.

Standardul specific prin Ordinul 29/2019 anexa 7 nu impune dezvoltarea unui Plan de Urgență. În cazul în care se vor dezvolta alte tipuri de servicii unde standardul o impune se va întocmi Planul de urgență potrivit legislației în vigoare.

5. Perioada de implementare a planului de dezvoltare a serviciilor sociale este de 5 ani: 2026 - 2031

6. Resurse pentru implementarea planului de dezvoltare a serviciilor sociale:

Resurse umane

Resursele umane reprezintă o componentă esențială pentru furnizarea unor servicii sociale eficiente și adaptate nevoilor diverse ale beneficiarilor – copii, persoane aflate în dificultate sau alte categorii vulnerabile.

Serviciul de asistență comunitară din comuna Racsa necesită o echipă multidisciplinară bine pregătită, capabilă să răspundă provocărilor multiple ale comunității. Profesionalismul, formarea continuă și colaborarea interinstituțională sunt elemente cheie în asigurarea unei intervenții eficiente, adaptate nevoilor reale ale beneficiarilor. *Echipa trebuie formată din minim 3 specialiști :asistent social, asistent medical comunitar, consilier/psiholog.*

Resurse materiale în cadrul serviciilor de asistență comunitară: spațiu, echipamente IT, mobilier, materiale de suport, materiale recreative, utilități, servicii de întreținere

Resurse financiare și costul mediu lunar pe beneficiar

Resursele financiare reprezintă fundamentul funcționării eficiente și durabile a serviciilor sociale. Ele asigură nu doar acoperirea cheltuielilor curente, ci și posibilitatea extinderii și îmbunătățirii continue a activităților destinate persoanelor vulnerabile din comunitate: costuri de personal(salarii, formare profesională continuă) infrastructură și utilități, costuri de spațiu: echipamente și mobilier, întreținerea infrastructurii necesare desfășurării activităților zilnice, utilități, activități și intervenții în comunitate.

Surse de finanțare

- **Buget local:** Alocări de la bugetul UAT Racsa pentru funcționarea serviciului.
- **Fonduri guvernamentale:** Subvenții de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale/Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială.
- **Proiecte cu finanțare externă:** Accesarea de fonduri europene
- **Parteneriate cu ONG-uri și sponsori:** Atragerea de contribuții din mediul privat, sponsorizări sau donații individuale.
- **Campanii de strângere de fonduri:** Inițiative locale pentru atragerea sprijinului din partea comunității.

Costul mediu lunar estimat pe beneficiar

Costul mediu lunar pe beneficiar variază în funcție de complexitatea serviciilor acordate, dar poate fi estimat, în medie, între 250 și 500 lei/lună/beneficiar, incluzând: cheltuieli salariale indirecte, costuri administrative, sprijin direct/material acordat, servicii specializate.

7. Indicatori de performanță

1. Dezvoltarea capacității instituționale a SPAS

- 1.1 Numărul de specialiști angajați în domeniul asistenței sociale (asistent social, asistent medical comunitar, consilier școlar).
- 1.2 Obținerea acreditării Compartiment Asistență Socială și Autoritate Tutelară.
- 1.3 Numărul de parteneriate/protocoale de colaborare încheiate cu instituții relevante (DGASPC, școală, furnizori medicali, ONG-uri).

2. Accesul populației vulnerabile la servicii sociale

- 2.1 Numărul beneficiarilor incluși anual în servicii sociale.
- 2.2 Procentul persoanelor vulnerabile identificate care beneficiază de sprijin.
- 2.3 Timpul mediu de răspuns la solicitările sociale.

3. Servicii pentru persoane vârstnice

- 3.1 Numărul persoanelor vârstnice evaluate anual.
- 3.2 Numărul beneficiarilor care primesc servicii de sprijin/îngrijire la domiciliu.
- 3.3 Numărul intervențiilor sociale și medicale realizate pentru persoanele vârstnice.

4. Servicii pentru copii și familii vulnerabile

- 4.1 Numărul copiilor aflați în risc monitorizați.
- 4.2 Numărul familiilor care beneficiază de consiliere socială și parentală.
- 4.3 Numărul intervențiilor de prevenire a separării copilului de familie.

5. Sprijin pentru persoane cu dizabilități

- 5.1 Numărul persoanelor cu dizabilități evaluate și monitorizate.
- 5.2 Numărul beneficiarilor sprijiniți pentru accesarea drepturilor sociale.
- 5.3 Numărul intervențiilor integrate realizate pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat.

6. Servicii integrate social-medical-educative

- 6.1 Numărul cazurilor gestionate de echipa multidisciplinară.
- 6.2 Numărul intervențiilor comune SPAS–școală–sector medical.
- 6.3 Numărul persoanelor direcționate către servicii medicale specializate.

7. Satisfacția beneficiarilor

- 7.1 Gradul de satisfacție al beneficiarilor serviciilor sociale.
- 7.2 Numărul sesizărilor/reclamațiilor primite anual.
- 7.3 Timpul mediu de soluționare a sesizărilor.

8. Eficiența implementării planului

- 8.1 Gradul de realizare a activităților prevăzute în plan (%).
- 8.2 Numărul proiectelor sau finanțărilor accesate pentru dezvoltarea serviciilor sociale.
- 8.3 Nivelul anual de îndeplinire a obiectivelor stabilite.

8. Organizarea monitorizării și evaluării planului de dezvoltare a serviciilor sociale

a) responsabilitățile enumerate pentru fiecare dintre etapele de implementare:

- (i) pregătirea, elaborarea documentației de funcționare și obținerea autorizațiilor administrative prealabile funcționării; - primar, secretar, persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale
- (ii) informarea comunității; -primar, persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale
- (iii) deschiderea; - primar, persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale
- (iv) asigurarea funcționării- persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale și Coordonatorul serviciului social
- (v) strategia în situații de criză – persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale și Coordonatorul serviciului , Primar

b) monitorizare și evaluare:

Responsabilitățile revin persoanei responsabile cu administrarea serviciilor sociale, coordonatorului serviciului social cat si personalului de specialitate. Monitorizarea și evaluarea au în vedere atât serviciul social în ansamblu, cât și fiecare beneficiar în parte urmărindu-se astfel monitorizarea acordării serviciilor individualizate și eficiența acestora.

c) raportare:

-echipă multidisciplinară către coordonator serviciu social către persoana responsabilă cu administrarea serviciilor sociale către secretar general, către primar, către Consiliul Local

d) actualizare/revizuire plan/indicatori de performanță etc.:

-echipa multidisciplinară, coordonator serviciu social, persoana desemnata ca responsabilă cu administrarea serviciilor sociale

e) persoana desemnată de furnizorul de servicii sociale, cu atribuții de răspundere pentru serviciile sociale prestate, dacă prin fișa postului a fost desemnată și o altă persoană alături de administratorul

operatorului economic: prin HCL s-a stabilit persoana responsabilă cu dezvoltarea și administrarea serviciilor sociale în persoana numitei Corodan Lacrimioara Ana

Planul propriu de dezvoltare a serviciului social prevede îmbunătățirea permanentă a procedurilor de lucru și a mediului ambiant, în funcție de feedbackul obținut prin mecanismele de evaluare a satisfacției persoanelor beneficiare, prin mecanismele de evaluare internă și externă implementate de furnizorul de servicii sociale, precum și pe baza rezultatului controalelor realizate de inspectorii sociali sau, după caz, acolo unde există, a rapoartelor de monitorizare independentă, realizate de organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului sau de organizațiile care reprezintă persoanele beneficiare de servicii sociale.

1.1 PRIMĂRIA COMUNEI RACȘA- COMPARTIMENT ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI AUTORITATE TUTELARĂ